

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11 (2^{ος} όροφος) ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ:210-8259140-1-FAX: 210-8259235
ΚΙΝ:6977506705
E-mail: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Επί του με αριθμ. πρωτ. εισ. Ε.Δ.Ε.Υ.Α. 2178/23.03.2015

ερωτήματος της Δ.Ε.Υ.Α.

ΘΕΜΑ: Ωράριο εργασίας και επιπλέον ημέρες αδειάς για εργαζομένους ΑΜΕΑ.

Ερωτάται από τη Δ.Ε.Υ.Α. εάν οι εργαζόμενοι ΑΜΕΑ με αναπηρία άνω του ποσοστού 67% δικαιούνται μειωμένο ωράριο εργασίας και επιπλέον ημέρες αδειάς, λαμβανομένου υπόψη ότι ουδεμία σχετική αναφορά γίνεται στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας της Δ.Ε.Υ.Α.

Επί του ερωτήματος επάγομαι τα κάτωθι:

Στη διάταξη του εδαφ. β του ά. 6 της τελευταίας Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, ισχύουσας από 01.01.2014 έως 31.12.2016 ορίζεται ότι: «
Όσες διατάξεις των προηγούμενων Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, που υπέγραψαν τα δύο συμβαλλόμενα μέρη ή Διαιτητικών Αποφάσεων,

δεν έχουν καταργηθεί με νεότερη συμφωνία ή τροποποιηθεί εξακολουθούν να ισχύουν».

Περαιτέρω, στο ά. 7 «*Ημέρες αργίας-Ωράριο εργασίας*» της κλαδικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας έτους 2003 ορίζεται ότι: «*Ως ημέρες αργίας-ωράριο εργασίας για τους εργαζομένους που υπάγονται στην παρούσα ορίζονται οι ισχύουσες διατάξεις στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)*».

Καθ' όσον αφορά στο ωράριο εργασίας των υπαλλήλων ΑΜΕΑ των ΟΤΑ ισχύουν οι διατάξεις των παρ. 4 και 5 του ά. 16 Ν. 2527/1997 όπως τροποποιήθηκαν με την παρ. 8 του ά. 30 Ν. 3731/2008 «*Θέματα υπηρεσιακής κατάστασης δημοσίων υπαλλήλων*». Σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις: «**4. Η μείωση του ωραρίου εργασίας κατά μία (1) ώρα την ημέρα**, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. 193/1988 (ΦΕΚ 84 Α), προκειμένου για τακτικούς υπαλλήλους και υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., που έχουν παιδιά με πνευματική, ψυχική ή σωματική αναπηρία σε ποσοστό 67% και άνω ή σύζυγο με αναπηρία 100% τον οποίο συντηρεί, γίνεται χωρίς ανάλογη περικοπή των αποδοχών τους. Το ποσοστό αναπηρίας βεβαιούται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις.

5. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο μείωση του ωραρίου ισχύει και για τους τυφλούς ή παραπληγικούς - τετραπληγικούς, τους νεφροπαθείς τελικού σταδίου, καθώς και τους έχοντες αναπηρία 67% και άνω υπαλλήλους του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. Ειδικώς για

τους τυφλούς τηλεφωνητές η μείωση του ωραρίου εργασίας ορίζεται σε δύο (2) ώρες την ημέρα.»

Με σκοπό την παροχή διευκρινήσεων για την ανωτέρω διάταξη εξεδόθη η υπ' αριθμ. ΔΙΑΔΠ/Φ.Β.3/14395/02.06.2009 εγκύκλιος του τμήματος συνθηκών εργασίας και παραγωγικότητας του Υπουργείου Εσωτερικών. Το περιεχόμενο της εγκυκλίου έχει ως εξής:

«Με αφορμή ερωτήματα τα οποία τέθηκαν υπόψη της Υπηρεσίας μας μετά την έκδοση της αριθ. ΔΙΑΔΠ/Φ.Β.3./3569/10.2.2009 εγκυκλίου μας, με την οποία γνωστοποιήθηκαν οι ρυθμίσεις της παρ. 8 του άρθρου 30 του Ν. 3731/2008 (ΦΕΚ 263/Α), σύμφωνα με τις οποίες, μεταξύ άλλων επεκτείνεται η μείωση του ωραρίου εργασίας κατά μία ώρα την ημέρα και σε υπαλλήλους (μονίμους και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου) του Δημόσιου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω ή με ανάπηρα παιδιά με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω και προκειμένου αφενός να διευκολυνθούν οι υπηρεσίες στην εφαρμογή της διάταξης και αφετέρου να υπάρξει ενιαίος τρόπος στην αντιμετώπιση των θεμάτων που τίγονται στα ερωτήματα αυτά και αφορούν σχεδόν στο σύνολο των δημοσίων υπηρεσιών, παραθέτουμε τα ερωτήματα αυτά με τις αντίστοιχες απαντήσεις.

α) Οι κατηγορίες εργαζομένων με ωράριο μικρότερο από 7, 5 ώρες την ημέρα, καθώς και το προσωπικό μερικής απασχόλησης (4άωρη απασχόληση), μπορούν να κάνουν χρήση μειωμένου ωραρίου;

Η μείωση του ωραρίου εργασίας που προβλέπεται από τις διατάξεις του Ν. 3731/2008, αφορά υπαλλήλους με αναπηρία που εργάζονται με

πλήρες ωράριο εργασίας και κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να διευκολυνθούν στην άσκηση των καθηκόντων τους. Η διευκόλυνση όμως αυτή ήδη υπάρχει στις περιπτώσεις των εργαζομένων με ωράριο εργασίας μειωμένο τουλάχιστον κατά μία ώρα από το κανονικό. Συνεπώς δεν υπάρχει λόγος περαιτέρω μείωσης.

β) Όταν το ανάπηρο τέκνο δεν συνοικεί με τον υπάλληλο γονέα, βρίσκεται σε ίδρυμα το οποίο μπορεί να είναι και σε άλλη πόλη ή είναι φοιτητής ή αυτοσυντηρείται, δηλ. είναι μεγάλο σε ηλικία και εργάζεται ή ακόμη έχει δική του οικογένεια, ο γονιός δικαιούται χρήση μειωμένου ωραρίου;

Σύμφωνα με το σκοπό της διάταξης, το μέτρο καθιερώθηκε προκειμένου να διευκολυνθούν οι γονείς που έχουν άμεσα τη φροντίδα παιδιών με αναπηρία. Επομένως, στις πιο πάνω περιπτώσεις, στις οποίες δεν υπάρχει ανάγκη άμεσης φροντίδας από τους γονείς, δεν είναι δυνατή η εφαρμογή του μέτρου αυτού.

γ) Η γνωμάτευση της Υγειονομικής Επιτροπής που βεβαιώνει ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω για χρόνια νόσημα και έχει εκδοθεί για φορολογική ή άλλη χρήση, μπορεί να γίνει δεκτή ή πρέπει να εκδοθεί άλλη, νεότερη γνωμάτευση για την συγκεκριμένη περίπτωση; Εφόσον δεν τίθεται περιορισμένος χρόνος ισχύος της γνωμάτευσης, μπορεί να γίνει δεκτή. Σε αντίθετη περίπτωση γίνεται δεκτή για το χρόνο που ισχύει, αλλά με την ανανέωσή της, θα πρέπει να καθορίζεται και ο συγκεκριμένος λόγος χρήσης.

δ) Όταν ο υπάλληλος - γονιός και το παιδί αυτού έχουν αναπηρία 67% και άνω, ο υπάλληλος δικαιούται μειωμένο ωράριο μιας ώρας ή δύο;

Δικαιούται μία ώρα. Δεν μπορεί να χορηγηθεί σωρευτικά η διευκόλυνση που προβλέπεται από την ίδια διάταξη.

ε) Σε περίπτωση που και οι δύο γονείς είναι δημόσιοι υπάλληλοι, θα κάνουν χρήση μειωμένου ωραρίου και οι δύο ή μόνον ένας;

Την διευκόλυνση δικαιούται ο ένας γονιός. Με δήλωσή τους και στις δύο υπηρεσίες θα δηλώσουν ποιος από τους δύο θα κάνει χρήση ή τα χρονικά διαστήματα κατά τα οποία θα εναλλάσσονται και τα οποία θα ορίζονται παγίως.

στ) Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι υπηρεσιακές ανάγκες κατά τη χορήγηση του μειωμένου ωραρίου στους δικαιούχους;

Σκοπός του μέτρου είναι μεν η διευκόλυνση των υπαλλήλων με αναπηρία ή υπαλλήλων που έχουν παιδιά με αναπηρία, δεν πρέπει όμως σε καμία περίπτωση να αποβαίνει σε βάρος της Υπηρεσίας. Για το λόγο το μειωμένο ωράριο πρέπει να χορηγείται μετά από συνεννόηση του δικαιούχου υπαλλήλου με την υπηρεσία του (π.χ. εάν θα γίνεται χρήση στην αρχή ή στο τέλος του ωραρίου κ.λ.π). Σε καμία όμως περίπτωση δεν δικαιολογείται η μη χορήγησή του, διότι αποτελεί δικαίωμα του υπαλλήλου που έχει τις προϋποθέσεις να το λάβει.

ζ) Δικαιούνται χρήση μειωμένου ωραρίου οι υπάλληλοι οι οποίοι έχουν ορισθεί με δικαστική απόφαση δικαστικοί συμπαράστατες ατόμων με ειδικές ανάγκες;

Τη χρήση μειωμένου ωραρίου κατά μία ώρα την ημέρα δικαιούνται και οι υπάλληλοι οι οποίοι, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 8 του Ν. 2880/2001 (ΦΕΚ 9/Α'), έχουν με δικαστική απόφαση την **επιμέλεια** ατόμου με ειδικές ανάγκες. Η επιμέλεια θα πρέπει να ορίζεται ρητά στην απόφαση της δικαστικής συμπαράστασης, σύμφωνα με το άρθρο 1680 του Αστικού Κώδικα, καθόσον μόνη η δικαστική συμπαράσταση δεν συνεπάγεται και την επιμέλεια».

Ενόψει των ανωτέρω συνάγεται ότι οι εργαζόμενοι της Δ.Ε.Υ.Α., οι οποίοι τυγχάνουν ΑΜΕΑ με ποσοστό αναπηρίας άνω του 67% δικαιούνται μείωσης του ωραρίου της εργασίας τους κατά μια ώρα ημερησίως. Την ως άνω μείωση ωραρίου τους θα δικαιωθούν κατόπιν αιτήσεώς τους και λήψεως σχετικής αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α., στο οποίο θα θέσουν υπ' όψιν την γνωμάτευση της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής που βεβαιώνει το ποσοστό αναπηρίας τους. Επιπλέον, με την ίδια απόφαση του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. θα καθοριστεί εάν η χρήση του δικαιώματος της ωριαίας μείωσης του ωραρίου θα λάβει χώρα στην αρχή του ωραρίου ή στο τέλος αυτού, κατόπιν συνεννόησης με τον εργαζόμενο και σε συνάρτηση με τις ανάγκες της Δ.Ε.Υ.Α.

Καθ' όσον αφορά στο ερώτημα εάν οι υπάλληλοι ΑΜΕΑ της Δ.Ε.Υ.Α. δικαιούνται επιπλέον ημέρες αδειάς προσέκει αρνητική απάντηση καθώς ουδεμία σχετική πρόβλεψη υφίσταται σε ισχύουσα ρήτρα την

εφαρμοστέας Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, αλλά ούτε στον ισχύοντα ΟΕΥ της Δ.Ε.Υ.Α.

Αθήνα, 09.04.2015

Πάνος Ζυγούρης